

Ruim helft samenwonenden heeft geen samenlevingscontract

Veel stellen wonen samen zonder te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Door geen afspraken te maken en/of deze vast te leggen, lopen zij financiële risico's. Wijzer in geldzaken heeft een onderzoek laten uitvoeren door Kantar Public onder personen die samenwonen zonder huwelijk of geregistreerd partnerschap. Het onderzoek richt zich op de perceptie van financiële risico's.

Het onderzoeksrapport is wat lastig leesbaar, maar tegelijk inhoudelijk nuttig voor adviesgesprekken. Door de uitgebreidheid ervan vat ik in dit artikel een aantal kernpunten bij de hoorns. Voor de leesbaarheid zijn stellen die willen trouwen gelijkgesteld aan stellen die een geregistreerd partnerschap (GP) aan willen gaan.

Samenwonenden met en zonder intentie om te trouwen

Er bestaan verschillen tussen de groep samenwonenden mét en de groep samenwonenden zónder intentie te trouwen. Samenwonenden zónder intentie:

- Blijven gemiddeld langer samenwonend (14 versus 7,6 jaar);
- Zijn gemiddeld als stel al langer bij elkaar (12,2 versus 5,9 jaar);
- Zijn gemiddeld ouder (44,2 versus 35,1 jaar);
- Zijn vaker ouders (43% versus 29%); en
- Hebben vaker een koophuis (75% versus 61%) en een samenlevingscontract (60% versus 32%).

Financiële risico's

De meeste samenwonenden geven aan (een beetje tot goed) bekend te zijn met de financiële risico's. Daarbij zijn de financiële risico's beter bekend onder de samenwonenden zónder intentie te trouwen. Moeilijkheden bij de verdeling van ieders eigen vermogen tijdens een eventuele scheiding is het financiële risico waarmee men het best bekend is. Het minst bekend is het financiële risico dat men geen recht heeft op (een deel van) het pensioen van de partner bij diens overlijden.

Wel of geen dingen regelen

Samenwonenden zonder intentie om te trouwen nemen meer maatregelen dan samenwonenden met deze intentie. Opvallend is dat vaak als reden wordt gegeven om geen maatregelen te nemen dat 'het er nog niet van is gekomen' of dat men denkt 'dat men er dan wel uit komt'.

Samenwonenden die wél de intentie hebben om te trouwen, geven voornamelijk aan dit te doen om romantische redenen (60%). Wanneer gevraagd wordt waarom men nog niet getrouwd is, geeft men ook hier weer aan dat 'het er nog niet van gekomen is' of dat zij sparen voor een bruiloft. Gemeenten zijn wettelijk verplicht kosteloze huwelijksvoltrekkingen mogelijk te maken, dus 'geld' is een relatief excuus.

Erven

Een van de financiële risico's bevindt zich in de situatie van overlijden. De meeste samenwonenden zonder intentie weten dat zij niet automatisch de erfgenaam van hun partner zijn. Bijna de helft heeft hiervoor een testament opgesteld (46%) en ruim een derde (37%) heeft hier niets voor geregeld. Van hen geeft een derde (ook weer) als reden 'dat het er nog niet van is gekomen'.

Deels vanuit gemak en deels vanuit onbekendheid hebben veel stellen zaken rond financiële risico's nog niet geregeld. In elk geval heeft de helft (nog) geen samenlevingscontract. Gesprekstof en advieswerk meer dan genoeg dus! Maakt u een afspraak met me.

Praktische tips:

- Het doel van Wijzer in geldzaken is verantwoord financieel gedrag bij samenwonenden te bevorderen en mogelijke financiële risico's die zij lopen onder de aandacht te brengen. Gehuwden en stellen met een geregistreerd partnerschap kunnen ook risico lopen op (andere) financiële problemen maar vielen buiten de scope van dit onderzoek.
- Andere financiële risico's bevinden zich op het gebied van:
 - Verdeling van het eigen vermogen;
 - Recht op partneralimentatie (al dan niet bewust gelopen risico!);
 - Ouderdomspensioen partner;
 - Pensioen van de partner bij overlijden;
 - Verdeling koophuis;
 - Gezag kinderen.
- Veel samenwonende stellen denken dat een samenlevingscontract afdoende zaken regelt. In sommige situaties denken zij dat een verblijvingsbeding voldoende is. Dit geldt echter alleen voor gezamenlijke goederen. Let op: erfgenamen kunnen zich hiertegen verzetten. Een overnamebeding voor de niet-gemeenschappelijke goederen is al een extra aanvulling. Het opstellen van een juridische volmacht voor de levering van al dan niet gezamenlijke goederen aan de achterblijvende samenwoonpartner is aan te raden. Een testament is natuurlijk eenvoudiger, maar is weer eenzijdig herroepbaar. Voldoende stof om e.e.a. samen met mij te bespreken of dit samen met mij bij uw notaris te gaan doen!

Van der Poll advies, 21 augustus 2018

Bron: Hoffelijk Financieel.